

„Vendég vagy a világban, és ez a világ szép vendégfogadó.

Van napsugara, vize, pillangója, madara.

Van virágja, rengeteg sok.

Tanulj meg örvideni nekik.

Igyekezz többet törődni azzal,

ami még a világ szépségeiből

Csodálatosképpen megmaradt,

az emberiség minden pusztításai mellett is.”

Wass Albert

Az

és a

ajánlásával

Kedves Családok!

Vigyázzunk együtt a Földre!

Érdekességek felnőtteknek

A Föld bolygó változásai

<https://www.youtube.com/watch?v=VKa5ijWAIYg&t=16s>

Lélegzetelállító videó a Földről

<https://www.youtube.com/watch?v=GrIAyggTF2g>

Lenyűgöző tények hogy sokkold az agyad #13

<https://www.youtube.com/watch?v=oL7BFTieH0Q>

Méret összehasonlítás az univerzumunkban 3D

<https://www.youtube.com/watch?v=i93Z7zljQ7I>

Gyerekeknek

A Föld dala - Öleld át Glóbit!

Animációs mesevideóval gyerekeknek

<https://www.youtube.com/watch?v=docek8I7bGw>

(mindenkinek)

Glóbi bemutatkozik, a Föld bolygó mesél a gyerekeknek

<https://www.youtube.com/watch?v=kJrNI9xIgFg>

(nagyobbak)

ESA Euronews: A Föld, mint bolygó

<https://www.youtube.com/watch?v=0L7ZEcpYbiA>

(nagyobbak)

A Föld órája - a Föld napja - a Föld élete:

Földanya üzenete az ébredő embereknek

<https://www.youtube.com/watch?v=A27dAoUVwF4>

(nagyobbak)

Lélegzetelállító videó a Földről

<https://www.youtube.com/watch?v=GrIAyggTF2g>

(nagyobbak)

bolygók dal | megtudja a bolygók nevét

https://www.youtube.com/watch?v=rGxNVrx_6Pc (nagyobbak)

Bolygós dal

<https://www.youtube.com/watch?v=UWi8ztyna68> (mindenki)

Tompeti és Barátai - A FÖLD NAPJA

<https://www.youtube.com/watch?v=UzZAhRdtSuY> (mindenki)

Kicsi Gesztenye Klub - Nyolc bolygó

<https://www.youtube.com/watch?v=0xqcsxOdKv4&t=58s> (nagyobbak)

VIDÁM MANÓK EGYÜTTES: KÉZMOSÓ DAL

<https://www.youtube.com/watch?v=ZdJz13hF31k> (mindenki)

Fogmosó dal – Kerek Mese

<https://www.youtube.com/watch?v=xpRwcjcG-fY> (mindenki)

Mesék kicsiknek és nagyoknak

Ha majd mehetünk, érdemes meglátogatni a Sas – hegyi tanösvényt:

<https://www.youtube.com/watch?v=dEOCR-dCSzA>

A szemétszörny (nagyobbak)

Forrás: <http://www.mimoescsipek.hu/pedagogusoknak/mesek/11/a-szemetszorny>

(A mesét írta: a Miskolci Avastető Óvoda nevelőtestülete)

Berka a bagoly békésen pihent odújában, amikor nagy zajra ébredt.

Kinézett otthona ajtaján, s látta, hogy emberek tevékenykednek az erdőben.

Csőre is tátva maradt a szomorú látványtól.

Az emberek válogatás nélkül vágták a fákat, nem kímélve a fiatalabb facsemetéket sem.

- Ennek már a fele sem tréfa! - gondolta, amilyen gyorsan csak tudott, repült barátaihoz, megbeszélni velük, mi tévők legyenek.

- Irtják az erdőt, irtják az erdőt! - huhogta már messziről. Kupacs és Cserke aggodalmasan hallgatták a bagoly szavait.

- Mi lesz így a kis állatokkal, madarakkal és más erdőlakókkal? - rémülködött Kupacs.

- Mi lesz a levegővel? - kérdezte Berka. Tanácstalanul néztek össze, majd így kiáltott Kupacs:

- Kérjünk segítséget Mimótól és Csipektől, ők mindig kitalálnak valami okos dolgot!

Felkerekedett a kis csoport, hamarosan megérkeztek a két barátához. Egymás szavaiba vágva mesélték el a nagy bajt. Mimó és Csipek kérdően néztek rájuk:

- Az embereknek szükségük van a fára, miért baj az, ha a mi erdőnkől szerzik be?

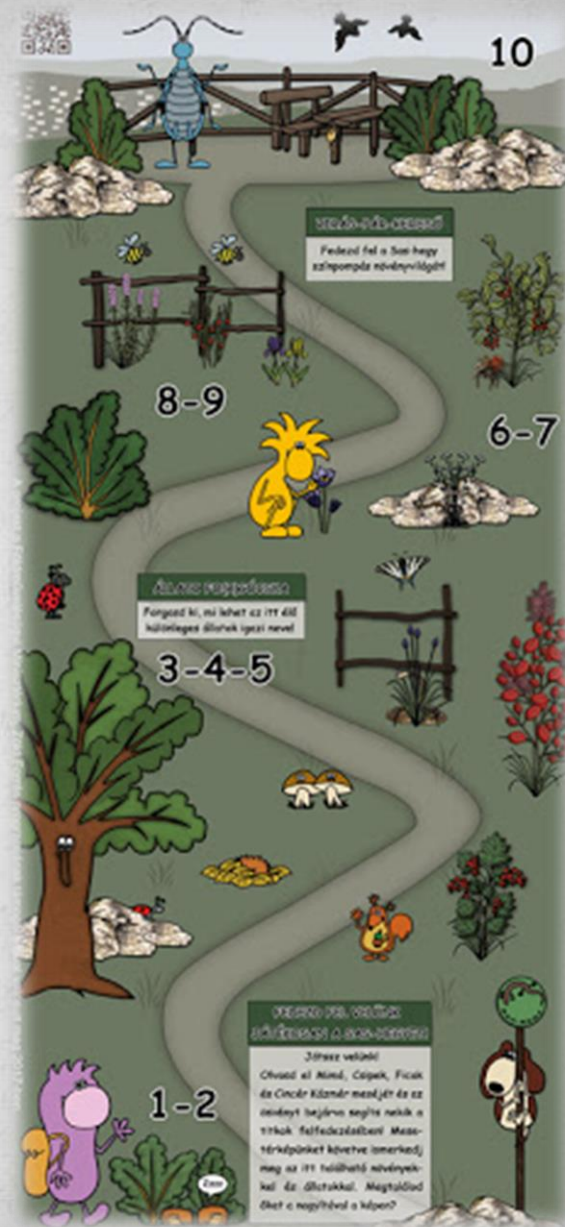
- Az a baj, hogy az egészséges fákat is kivágják. Elveszik a madarak állatok lakóhelyét - mondta Berka.

- Arról nem is beszélve, hogy a fák segítenek abban, hogy tiszta maradjon a levegő. Az emberek a bűzös dolgaikkal, mint például az autók kipufogója, a gyárak szörnyű füstje, csak szennyezik a levegőt. A fák levelei pedig tisztítják.

- Hát ezt nem tudják, látják az emberek? - kérdezte a Bagoly mérgesen.

- Nem elég, hogy a sok szemetet idehordják a fák alá, még ki is pusztítják az erdőnket.

Mimó és Csipek ámulva hallgatták az állatokat, s mély gondolkodásba estek. Összedugták okos kis fejüket, és azon tanakodtak, hogyan segíthetnének az erdő megmentésében. Hosszasan beszélgettek majd egyszer csak huncut mosollyal az arcukon azt mondták:

- Megvan, mit kell tennünk! Említetted Berka, hogy a szemetet az emberek szétdobálják az erdőben. No, majd mi összeszedjük, és építünk belőle egy szemétszörnyet. Ettől biztos, hogy megijednek az emberek és rádöbbennek, hogy milyen nagy kincs a fa és az erdő. Menjünk Kupacs házához, ott nyugodtan dolgozhatunk.

Izgatottan indultak, hogy közös erővel gyűjtsék össze az erdőben szétdobált szemetet. Amikor odaértek, döbbenten nézték a rengeteghulladékot.

- Erre nem gondoltam, hogy ilyen sok lesz - mondta Mimó.

Volt ott minden: kiürült üdítő palack, papírszalvéta, újságlapok, olajos üveg, autógumi kerék, eldobott dezodoros flakon, használt papír zsebkendő.

- Barátaim! Lássunk munkához!- kiáltotta Csipek

Hamarosan a favágók zaja mellett más hangokat is hallottak a madárcák a fa tetején. De ezek sokkal kellemesebb hangok voltak. Tervezés, szerkesztés, lázas rakosgatás, izgatott suttogás hangjai hallatszottak. Rövid idő alatt elkészült. A megépült szemétszörnyeteg az erdő rémisztő szörnyetege lett. Elégedetten csodálták és örömtáncot jártak körülötte az állatok és vidáman énekelték:

„Erdőn ha jársz, gondold sorra: szedd fel, gyűjtsd és használd újra, Erdő és fa így lesz vidám! Ne feledd el kis cimborám!”

- Most pedig vigyünk a favágók közelébe, és figyeljük meg mi történik! –javasolta Csipek.

Óvatosan egy öreg tölgyfa mellé rakták az építményt, majd a szemétszörny mögé bújva félelmetes hangokkal próbálták elijeszteni a favágókat, akik nemsokára odaértek és nagyon megijedtek a szörnyű látványtól. Mivel nem tudták mi az, fejszéiket, szerszámaikat eldobva menekültek ki az erdőből. Az állatok kacagva bújtak elő. Vidáman énekelve, táncolva ünnepelték, hogy megmentették a fákat. Örültek, hogy sikerült megtisztítaniuk lakóhelyüket nemcsak a szeméttől.

- De most mit kezdünk ezzel a szemétszörnyeteggel? Kérdezte Berka.

- Vigyünk el a szemétszigetre, mutassunk példát az embereknek!- javasolta Kupacs. - Biztosan észreveszik, mennyivel tisztább lett az erdő és ezentúl ők is vigyázni fognak arra, hogy ne dobálják szét a szemetet .

- Jó! - helyeseltek mindannyian, és az elhatározásukat tett követte.

**„Erdőn ha jársz, gondold sorra : szedd fel, gyűjtsd és használd újra,
Szemétsziget minden helyen, A szemetet ide teszem.
Az egész föld így lesz vidám, Ne felejtsd el kis cimborám.”**

Kerekerdő meséje (mindenki)

Forrás: <http://www.mimoescsipek.hu/pedagogusoknak/mesek/1/kerekerdo-meseje>

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy mesebeli kerekerdő. Ennek az erdőnek a közepén, egy hatalmas tölgyfa odvában lakott Berka, a bagoly. Mint a baglyok általában, ő is alvással töltötte a nappalokat, éjszaka röpdösött. Minden reggel az erdei énekesmadarak dala ringatta álomba. Igen ám, de már napok óta nem tudta álmra hajtani a fejét, mert a kismadarak éneke helyett éktelen lármá verte fel a kerekerdő csendjét.

Favágók járták az erdőt, és a fűrészzeik hangja egyre közelebből hallatszott. Berka érezte, hogy nagy a baj. Éppen azon törte a fejét, hogy mit lehetne tenni, amikor ismerős hangokra lett figyelmes. Régi barátai, Mimó és Csipek kirándultak éppen az erdőben, kiskutyájukkal, a mindig pajkos, szeleburdi Ficakkal.

Berka elmesélte barátainak, mi miatt nem tud aludni már napok óta. Tanakodtak, tanakodtak, és szomorúan állapították meg, hogy ha nem tesznek sürgősen valamit, hamarosan elfogy a kerekerdő összes fája. Miközben a három jó barát a megoldáson törte a fejét, Ficak féktelen jókedvvel ugrándozott a kivágott fatörzseken, és egyáltalán nem értette, hogy miért szomorkodnak a barátai.

Egyszer csak Csipeknek támadt egy ötlete:

- Tudjátok mit? Ültessünk facsemetéket!
- És a nagy munkához hívhatunk segítséget is, hiszen arra valók a barátok, hogy segítsenek a bajban! – tette hozzá Mimó.
- De mi lesz, ha a favágók a facsemetéket is kivágják? – aggódalmaskodott Berka.
- Ne félj, ők csak az arra megérett, korhadt, beteg fákat vágják ki. – nyugtatta meg Csipek.

Hívták hát segítségül a barátaikat, Kupacsot, Potykát és Cserkét, és munkához láttak.

Gödröket ástak, facsemetéket tettek bele, locsolgatták, és hamarosan akkora erdő kerekedett, hogy három nap alatt sem tudták körüljárni.

Itt a vége, fuss el véle, ha nem hiszed, járd te körbe!

Forrás: <http://www.mimoescsipek.hu/pedagogusoknak/mesek/10/mimo-es-csipek-sas-hegyi-kalandja>

Egy szép tavaszi napon Mimó, Csipek és Ficak a Sas-hegyre indult kirándulni. Csipek már az odaúton arról ábrándozott, hogy életében először sasokkal fog találkozni, de sajnos csalódnia kellett: Mimó szerint a sasok ugyanis már régen eltűntek a környékről.

– Sebaj, Berka, a bagoly mesélte, hogy vannak itt más madár-barátai is. Rögös mércék meg turbolyák... – morfondírozott Csipek az eget fűrkészve.

– Úgy érted, hogy **vörös vércsék** és **karvalyak**? – kérdezte Mimó nevetve, majd komolyabbra fordította a szót. – Ugye mondanom sem kell, hogy – mivel természetvédelmi területen vagyunk- ne lépjete le az útról, ne tépjete le a virágokat és ne szemeteljete! – sorolta Mimó az úton lépdelve. – És persze az állatok nyugalma se zavarjuk meg! – Mimó a szeme sarkából Ficakra sandított, aki épp egy kis cincért próbált egyik irányból a másikba terelni, a felszólítás hatására pedig igyekezett láthatatlanná válni. Ahogy továbbsétáltak az úton, észrevették, hogy a táj pompázatos színekbe öltözött: a domboldalon hol a **leánykökörcsin** lila virága kandikált ki a fűből, hol a **tavaszi hérics** sárga szirmai integettek, Ficak pedig vidáman ugrált a **pusztai árvalányhaj** lágyan hullámozó rengetegében. Az ösvény a hegyoldalban haladt tovább, majd egyszer csak egy kis fahídban folytatódott.

– Milyen szép sziklák! – forgolódott Csipek körbe-körbe.

– Ez **dolomit**- vágta rá Mimó.

– Mit kérdeztél? Hogyhogy mit?... – kérdezte Csipek, miközben érdeklődve vizsgálgatta az út menti csereszömörce kerekded leveleit.

– Nem mit, hanem do-lo-mit! Dolomitból vannak ezek a sziklák, sőt, az egész Sas-hegy.

– Ühüm. Így mindjárt más. – felelte Csipek, és tovább hümmögve közelebb hajolt az egyik kőtömbhöz. – Hallod, Ficak? Ez itt dolomit, ha nem tudnád. Ez meg itt... hohó, mi volt ez?... Egy gyík! Nézzétek, az előbb még itt volt, de tényleg...

– Sokféle gyík él erre felé- kezdett mesélni Mimó. – Van **fali gyík**, **zöld gyík**, **fürge gyík**, sőt, itt él a **pannongyík** is, ami a többi rokonával ellentétben nem süt kérezik a napon, inkább beássa magát a földbe.

– A földbe?? – hitetlenkedett Csipek, és arra gondolt, hogy ha megkérdeznék, ő bizony inkább a napon süt kérekezést választaná. Aztán hirtelen megtorpant, mert Ficak csaholására lett figyelmes. – Mit látsz Ficak? Hogy medvét?? Huhh, nem is, ez csak egy szikla. De tényleg pont úgy néz ki, mint egy medve!

– Ez a **Medve-szikla**- magyarázta Mimó. – A környéken sokféle különös alakú sziklaformát lehet látni. De gyertek csak, találtam egy nagyon érdekes növényt! Mimó egy bozontos, sárga virágos növényre mutatott. – **Csikófark**. – jelentette ki sokatmondóan. – És védett. Nagyon. – tette hozzá szigorúan, mikor Ficak közelebről is meg akarta vizsgálni. De nosza, induljunk tovább, már nincs messze az út vége! A társaság vidáman beszélgetve sétált tovább az ösvényen, ami egyszer csak egy kilátónál ért véget.

– De szép! És milyen jól lehet látni innen a várost! – álmélkodott Csipek, és nagyot szusszanva letelepedett egy padra. Mimót és Csipeket lenyűgözte az eléjük táruló kilátás. Még hosszan nézelődtek a ragyogó tavaszi napfényben, majd hazafelé indulva megbeszélték, hogy hamarosan újra meglátogatják a Sas-hegy káprázatos világát.

Keresd meg mit látott Mimó és Csipek a Sas – hegyen! (legnagyobbak)

vörös vércse
karvaly
Leánykökörcsin lila
tavaszi hérics
pusztai árvalányhaj
Dolomit
Fali gyík
zöld gyík
fürgye gyík
Pannon gyík
Medve-szikla
Csikófark virág

Mimóék és a Föld Napja

Közeleg a Föld Napja, április 22-e. Ezt a különleges napot már 41 éve ünneplik világszerte, 1990-ben pedig Magyarország is csatlakozott a mozgalomhoz, melynek egyik jelmondata: „Ki mondta, hogy nem tudod megváltoztatni a világot?”

Csipek először ugyan félreértelmezte a „Föld Napja” kifejezést és egy marék földdel jelent meg az erdei tisztásra szervezett gyűlésen, de elmagyaráztuk neki, hogy ez a nap a környezet védelméről, a környezettudatos életmód terjesztéséről és a természet tiszteltéről szól.

Kísérletezzünk! (mindenki)

Hozzávalók:

1.

- föld egy kis vödörben, tojáshéjban
- száraz bab, borsó, lencse, búza, fűmag (ami van otthon)
- víz
- napfény
- gondoskodás minden nap.

2.

- áttetsző üveg
- vattaféle
- száraz bab, borsó, lencse, búza, fűmag (ami van otthon)
- víz
- napfény
- gondoskodás minden nap

Válogassatok, próbálkozzatok!

2 izgalmas kísérlet otthoni alapanyagokból | INSPIRÁCIÓK 1 PERCBEN

<https://www.youtube.com/watch?v=NW2fdGMmygc>

Varázshenger gyerekeknek

<https://anapfenyillata.cafeblog.hu/2015/06/24/varaszhennergerekeknek/>

Varázslatos kísérletek gyerekeknek, otthoni alapanyagokból

<https://anapfenyillata.cafeblog.hu/2020/03/21/varazslatos-kiserletek-gerekeknek-otthoni-alapanyagokbol/>

Rendezzünk környezetvédelmi hétpróbát!

Az alábbi feladatsorral a környezet- és természetvédelem több témáját is körbejárhatjuk a jeles nap alkalmából:

Vásárlás

Fonott kosárba helyezünk különböző csomagolásokat és termékeket, egyesével kivesszük őket, és megbeszéljük, hogy melyik környezetbarát és melyik nem. Az a gyerekek feladat a beszélgetés után, hogy visszategyük a környezetbarát termékeket a kosárba.

(Pl.: Környezetbarát: papír tojástartó; családi kiszerelésű tusfürdő; vászon szatyor; Nem környezetbarát: agyoncsomagolt keksz műanyag, papír és alumínium borítással; műanyag szatyor; törött ernyő, ami olyan rossz minőségű, hogy az első szélről tönkremegy).

Hulladék

Színes lapokat teszünk a földre vagy asztalra, a kékre kell elhelyezni a papírgyűjtőbe dobható hulladékokat, a sárgára a műanyagot, a zöldre az üveget a szürkére pedig a fémeket.

Energia

A következő mozgásos feladat során rögzülnek a megújuló energiaforrások, a próba megkezdése előtt elmondjuk, hogy a természettől energiát is kapunk, ami működésbe hoz különböző dolgokat. Például a kandallóban fát égetünk el, ami azután meleget ad. A napelemes számológép akkor működik, ha világos van, a malomkereket a víz, a szélmalmot a szél hajtja.

Körbe sétálnak a gyerekek, megbeszéljük, hogy a megadott vezényszavakat hallva, a megadott mozgást kell végezni: 'szél' = malomkörzés; 'víz' = ugrálunk; 'fa (biomassza kifejezés helyett)' = nyújtózkodunk; 'Föld' (a Föld belső hője, geotermikus energia) = megérintjük a talajt; 'Nap' = felfelé nézünk.

Állatok

Állatok képeit kapják meg a gyerekek, vagy fel kell ismerni az állatokat, vagy csoportosítani kell őket különböző szempontok alapján. (pl.: milyen a színe? mivel táplálkozik? tud-e repülni? vízben vagy szárazföldön él-e? erdőben vagy állatkertben találkozhatunk-e vele?)

Víz

Eljátsszunk egy-két tevékenységet, melyhez vízre van szükségünk és a gyerekeknek ki kell találniuk, mi az ami lemerül - lebeg, oldódik...stb

Természet

Gyógynövényeket, fűszereket kell felismerni illat alapján, vagy zsákba rejtett terméseket tapintás alapján.

Közlekedés

Közlekedési eszközök képét vagy rajzát mutatjuk a gyerekeknek, azoknál, amik jók a környezetnek, mert egyszerre több embert szállítanak (pl.: busz), vagy emberi erővel működnek (pl.: vízbicikli, kerékpár, roller) tapsolnak, a többinél (pl.: autó, helikopter, repülő, traktor) csendben maradnak.

Anyanyelvi játékok

Találós kérdések:

Ismerek két péket, de furcsák, nézzétek!
Az egyik nappal süt, a másik éjjel süt,
Még sincs kenyérük.(Nap és a Hold)

Szólások, közmondások

(Vajon mit gondolnak a gyerekek?
Mit jelenthet?)

Úgy elfelejtette, mint a föld.

Olyan süket, mint a föld.

Nem esik a földnél lejjebb.

Majd a föld alá süllyed.

Én bírom, csak a föld is bírja.

A földbe gyökerezett a lába

Olyan piszkos, mint a föld

Imbolyog alatta a föld.

Kihúzza a földet valaki alól.

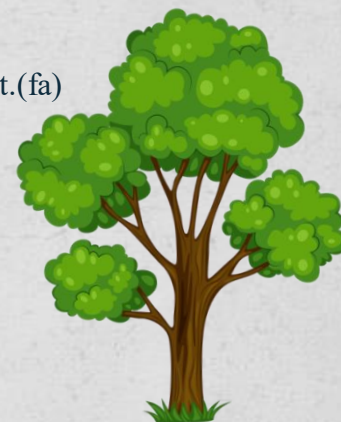
Fekete teremben terem a jó búza.

Nem minden föld termi az észt.

A föld is öregszik

Tavasszal kap levelet, s ősszel küld csak választ,
de nem egyet, nem is kettőt, hanem sok-sok százat.(fa)

Nagy hidegben jég lesznek,
nagy melegben pára.
szárazságban rálocsolnak,
fűre meg a fára.(víz)

-Körbe forog, körbejár,
nem szédül el soha már. (Föld)

-Télen fehér, nyáron tarka (föld)

Újrahasznosítás: Mit lehet készíteni pet palackból?

<https://365.reblog.hu/pet-palack-ujrahasznositas-otletek-jatek-kert-haztartas>

Űrhajózás fiúknak

Egyszer volt... A világűr 01 Az Omega bolygó

https://www.youtube.com/watch?v=gjpgzPk_vjU&feature=youtu.be&list=PLsSWt1D21LbL7RO2TTkX0CQHTPANEdmQo

Űrhajós mese, űrutazás a Marsra- Space mission játékmesék

<https://www.youtube.com/watch?v=KTnTX7IkAkA>

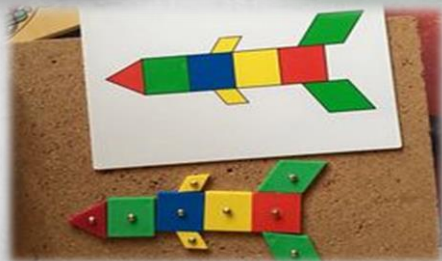
Bolygós dal

<https://www.youtube.com/watch?v=UWi8ztyna68>

Kicsi Gesztenye Klub - Nyolc bolygó

<https://www.youtube.com/watch?v=0xqcsxOdKv4&t=151s>

Kiterjedések, összehasonlítások síkban és térben:

Támadnak a Marslakók!

Készíts holdköveket alufóliából, majd csipesszel vidd a kijelölt helyre!

A meteorokkal dobd le a marslakókat!

Lépegess a hold felszínén!

Jó szórakozást kívánunk!

Óvó nénik

